

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Lucas 2, 17 - 19
Ochtenddienst

Broeders en zusters,

1. **Votum**
2. **Zegengroet**
3. **Zingen : Gezang 86 : 1, 3 en 4**
4. **Schuldbelijdenis door het zingen van Gezang 156 : 1 - 4**
5. **Genadeverkondiging**
6. **Zingen : Psalm 118 : 5 en 6**
7. **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
8. **Schriftlezing : Lucas 2 : 1 - 21**
9. **Zingen : Psalm 146 : 1 en 3**
10. **Tekst : Lucas 2 : 17 - 19**
11. **Prediking**
12. **Zingen : Lied 138 : 1, 3 en 4**
13. **Lezing van de wet**
14. **Zingen : Gezang 164 (in canon)**
15. **Dankzegging en voorbede**
16. **Dienst van de offergaven**
17. **Slotzang : Gezang 50**
18. **Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

We zien van alles gebeuren in de wereld om ons heen. De eurocrisis, overstromingen in zuidoost Azië, de onrust in het Midden-Oosten, de ontkerkelijking van Europa. Zo maar een paar in het oog springende dingen uit het nieuws. Maar de beelden van deze gebeurtenissen spreken lang niet altijd voor zich. Wil je weten wat er precies aan de hand is, dan heb je commentaar nodig. Zo is het toch jongens en meisjes? Stel dat je naar het jeugdjournaal zit te kijken, maar je hebt er geen geluid bij, dan zul je waarschijnlijk veel van de beelden niet goed begrijpen. Want waar op de wereld komen deze beelden vandaan? **[Slide 1]** Wat is er precies gebeurd? Waar is dat door veroorzaakt? Beelden zijn waardevol, maar we hebben er vaak wel uitleg bij nodig. Dan komen de beelden werkelijk tot leven.

Ruim 2000 jaar geleden is in Bethlehem een kind geboren. Dat was in de tijd dat keizer Augustus een decreet had uitgevaardigd dat alle inwoners van het rijk zich moesten laten inschrijven. Ze moesten dit doen in de plaats waar ze vandaan kwamen. Zo waren een jonge man en vrouw vanuit het noorden, het stadje Nazareth naar Bethlehem afgereisd. De jonge vrouw was hoog zwanger. In Bethlehem was het een drukte van belang vanwege die volkstelling. Daardoor was er in het nachtverblijf geen plek meer voor deze jonge mensen. Tijdens hun verblijf in Bethlehem beviel de vrouw. Een jongetje werd geboren. Een gezond kind. Maar de ouders waren arm. Daarom werd het kind in een doek gewikkeld en in een voerbak voor beesten gelegd. Een tamelijk droevig tafereel, maar niet wereldschokkend. Toch? Elke dag worden er kinderen geboren. Soms zelfs in veel triestere omstandigheden.

Toch is de geboorte van dit kind de reden waarom heel veel mensen deze dagen vakantie hebben. Heel veel mensen naar de kerk gaan en hun familie opzoeken. Het is de reden dat huizen feestelijk versierd zijn en uitgebreid wordt gedineerd. Veel mensen vinden dit de mooiste tijd van het jaar. De tijd waarin we de geboorte van dit kind in Bethlehem vieren. Dit kind dat in een doek was gewikkeld en in een voerbak voor dieren lag. Wat maakt dit kind zo bijzonder dat Hij zoveel invloed heeft op het leven op aarde?

[Wat is er bijzonder?]

Iemand zou kunnen zeggen dat dat te maken heeft met de rest van zijn leven. En daar zit een kern van waarheid in. Maar toch is er meer aan de hand. Want de rest van zijn leven

lag nog voor Hem. En toch kwamen er die nacht al herders Hem opzoeken. Hoe kwam dat jongens en meisjes? Waarom kwamen die nacht wel herders naar de baby in de voerbak kijken en waren er geen mensen uit Bethlehem gekomen? Misschien wel omdat ze niet wisten dat die baby geboren was. Dat zou kunnen. Maar als ze het wel hadden geweten, dan waren ze waarschijnlijk in hun bed blijven liggen. Want het is wel mooi als er een baby geboren wordt, maar ook weer niet zo heel bijzonder. Er worden elke dag kinderen geboren in Hoogvliet en Spijkenisse. Daar staan wij ook niet bij op de stoep. Toch komen herders naar een stal waar een baby is geboren, terwijl ze de ouders helemaal niet kennen. En waarom zijn de herders naar Bethlehem gegaan, jongens en meisjes? Waarom zij wel en de andere mensen niet? **[Waarom op pad?]**

Dat was omdat zij door God waren uitgekozen om als eerste mensen te horen wat hij die nacht in Bethlehem gebeurd was. Zelf waren ze die nacht in het veld. Zoals gebruikelijk in deze tijd van het jaar. Daar waakten ze over de kudde. En midden in die nacht was het plotseling een stralend wit licht zichtbaar. Een engel van God verscheen aan hen. Ze waren verschrikkelijk geschrokken. Wat heel begrijpelijk is. Zoiets verwacht je niet. Maar het was wel gebeurd. Een engel was aan hen verschenen. Deze engel had ze gerustgesteld. Hij had tegen ze gezegd: "Wees niet bang, want ik kom jullie goed nieuws brengen, dat het hele volk met grote vreugde zal vervullen: vandaag is in de stad van David voor jullie een redder geboren. Hij is de Messias, de Heer. Dit zal voor jullie het teken zijn: jullie zullen een pasgeboren kind vinden dat in een doek gewikkeld in een voerbak ligt." **[Op pad door engel]**

En nadat de engel was uitgesproken was er plotseling een leger van engelen verschenen. Dat leger prees God. Ze bejubelden de Here en ze spraken over vrede op aarde voor de mensen die God liefheeft. En daarna was het weer rustig geworden. De engelen waren weggegaan. De herders hadden dus boodschap van God ontvangen en ze hadden engelen gezien. En wat deed dat met hen? Ze kwamen in beweging. Ze wilden met eigen ogen gaan zien wat de engel had gezegd. Ze wilden gaan zien hoe het woord van God werkelijkheid is geworden. Voor het letterlijk tot leven is gekomen en handen en voeten heeft gekregen. Letterlijk staat er in vers 15: "Laten we naar Bethlehem gaan en laten willen gaan zien het woord dat gebeurd is, dat de Here ons bekendmaakte." **[Het Woord van God]** Het Griekse woord dat hiervoor 'woord' gebruikt wordt, is heel belangrijk in deze geschiedenis. Want in de verzen 17 en 19 komt het terug. Wat begrijpelijk is, want

het Woord dat ze gehoord hebben, heeft hen in beweging gezet. Zij willen gaan zien hoe het woord dat de engel tot hen heeft gesproken werkelijkheid is.

In vers 16 wordt ons verteld dat ze het kind vonden. Precies zoals de engel had gezegd: in doeken gewikkeld en liggend in een voerbak voor de dieren. Ze vonden Jozef en Maria en het pas geboren kind. Een klein, hulpbehoevend kind. Maar een kind waarvan de engel had gezegd dat het hen zal redden. Dat het de Messias is. Dat betekent dat het kind door God is aangewezen en is toegerust om de mensen als profeet te vertellen over de weg die God met de wereld gaat. Hij is gezalfd om als priester zijn leven voor deze mensen te offeren en zo voor verzoening met God te zorgen. *[De herders geloofden]* En Hij is gezalfd om als koning de mensen te beschermen en zelfs voor ze te vechten. Dat dit kind dat heerlijke werk zal gaan doen, is nu nog niet aan het kind te zien. Als wij een baby zien, weten wij ook niet wat er van dat kind zal worden. Dat moeten we maar afwachten. Maar de herders wisten het wel.

En de herders die nu bevestigd zien wat de engel ze had verteld, bevestigen nu Jozef en Maria in hun geloof. Maria wist dat ze zwanger zou worden door de kracht van de Heilige Geest. De engel Gabriël had haar ook verteld wat voor kind ze ter wereld zou brengen. Ook Jozef was hierover ingelicht. Maar het moet voor hen een heerlijke bevestiging zijn geweest toen de herders naar het kind kwamen kijken en vertelden wat ze hadden meegemaakt. Want het moet voor deze jonge mensen toch allemaal heel verwarrend zijn geweest. Voor het eerst vader en moeder worden zet je leven al flink op zijn kop. Dat is bij een gewone geboorte al een emotionele achtbaan. De verwondering en blijdschap over het kind. Dankbaarheid dat alles goed is gegaan. Maar tegelijk het besef dat alles zo kwetsbaar is. Dat jonge, tere leven. Een vrouw die net bevallen is. De verantwoordelijkheid. De daarbij horende onzekerheid. Hoe moet het allemaal? Daarom proberen aanstaande ouders een bevalling zo goed mogelijk voor te bereiden en alles in orde te hebben. Maar in het geval van Jozef en Maria is die verantwoordelijkheid nog groter. Want hun kind is de Zoon van God. Het is het kind dat de wereld moet redden. En als Hij het niet doet, dan is er geen hoop meer. Wat een zorg en verantwoordelijkheid! Zou u die willen dragen? *[Wie wil de verantwoordelijkheid?]*

Waarschijnlijk hadden ze zich van tevoren deze dag ook anders voorgesteld. Als God je tot vader en moeder maakt van zijn kind, dan verwacht je toch dat de HERE er dan ook voor zorgt dat je dat kind een waardig onderkomen kan geven. En moet je dit nu zien.

Maria moet bevallen in een stal en ze kunnen het kind niet als een koningszoon kleden, maar ze moeten Hem in doeken wikkelen. En ze hebben geen mooi bedje voor Hem, maar moeten Hem in een voerbak voor dieren leggen. En moet u zich eens voorstellen hoe het daar geroken moet hebben in die stal. En wat denkt u van de lucht van die voerbak. Is dat nu een waardig ontvangst voor de Redder van de wereld. En waar is nu de zorg van God? Als Hij hun zo'n opdracht geeft, waarom geeft Hij hun dan niet meer middelen om het Kind een waardiger ontvangst te geven? Ze zullen zich het kraambed anders hebben voorgesteld. **[Andere omstandigheden]** En ze hadden waarschijnlijk van tevoren ook gedacht dat er meer mensen op bezoek zouden komen om het kind te begroeten en hen met de geboorte te feliciteren. Misschien wel allerlei belangrijke leiders van het volk. Want dit is toch het kind dat al eeuwen wordt verwacht! Maar hier zijn ze nu in een stal. Jozef, Maria, Jezus en wat dieren en dat is het.

Dus het moet voor Jozef en Maria een feest zijn geweest dat de herders kwamen. En vooral wat ze te vertellen hadden moet als muziek in hun oren hebben geklonken. Want er was dan wel geen groots onthaal in de stal voor Jezus. Maar in het veld van Efrata was een koor van engelen geweest dat had gejubeld over de geboorte van dit kind. De aarde was dan wel niet vol van het nieuws van de geboorte van Jezus, maar in de hemel was de opwinding groot. God wordt geprezen om zijn grote werk. En als de herders vertellen wat de engel in het veld hun verteld had en wat het koor van engelen gezongen of geroepen had, dan is dat de bevestiging van wat de engelen hun zelf verteld hadden. **[Bemoediging van God]** Namelijk dat dit kind vrede op aarde komt brengen. Dat dit kind de wereld komt verlossen.

Dus daar is een dubbele bevestiging. De herders ontvangen de bevestiging van wat de engel ze verteld had. Er is inderdaad in Bethlehem een kind geboren dat in doeken gewikkeld is en in een voerbak ligt. Het is zoals de engel heeft gezegd. Het Woord van God wordt bevestigd door de werkelijkheid. En Jozef en Maria krijgen bevestigd wat ze hier en nu beleven. Dat de Redder van de wereld geboren is. De Redder waarvan zij de vader en de moeder zijn. Het Woord van God legt uit wat ze daar samen beleven. Woord van God en werkelijkheid komen samen. **[Woord en werkelijkheid]**

En als Woord en werkelijkheid samen komen en er geloof is, gebeurt er wat. De herders zijn dol van vreugde en ze prijzen God (vers 20). Maria bewaart de woorden van de herders in haar hart en overdenkt ze. Soortgelijke woorden vinden we ook aan het einde

van hoofdstuk 2. In vers 51. Waar staat: zijn moeder sloot alles wat er met Hem gebeurd was in haar hart. Wat wist Maria nu precies van dit kind? Ze had zich zijn leven waarschijnlijk heel anders voorgesteld. Maar al snel werd duidelijk dat moeder zijn van dit kind geen menselijke roem en vreugde zou brengen. Maar het zou lijden en pijn brengen. Precies zoals Simeon haar zou zeggen als ze Jezus in de tempel brachten om het reinigingsoffer te brengen. "Weet wel dat velen in Israël door Hem ten val zullen komen of juist door Hem zullen opstaan. Hij zal een teken zijn dat betwist wordt, en zelf zult u als door een zwaard doorstoken worden. Zo zal de gezindheid van velen aan het licht komen." Zo zien we in Maria een jonge vrouw die zich bewust is dat God zijn weg met haar en haar kind gaat. **[Maria bewaart]**

De redding die de Zoon van God komt brengen zal langs een weg van lijden en verwerping komen. Dat moeten Jozef en Maria goed begrijpen. Dat was waarschijnlijk niet wat ze van tevoren gedacht hadden toen de engel Maria en Jozef bezocht had. Maar dat werd al snel duidelijk bij zijn geboorte in Bethlehem. Dit is hoe het moet van God. Zo wordt het Woord van God werkelijkheid. Het Woord legt de werkelijkheid uit. De werkelijkheid laat zien dat het Woord van God waar is. God doet wat Hij zegt. Al ziet die werkelijkheid er soms anders uit dan we verwacht hadden. Maar daarom is het nog wel waar. **[Woord is vlees]** Het Woord van God is vlees geworden en heeft onder ons gewoond. Dat was niet voor iedereen duidelijk die Jezus Christus hier op aarde heeft ontmoet. Om dat te zien moesten de mensen ook naar Jezus Christus luisteren. En als ze zijn Woord geloofden, ging het Woord ook in hun harten wonen en daar zijn verlossende werk doen.

Zo was het in de Kerstnacht 2000 jaar geleden en zo is het vandaag nog steeds. Het was absoluut noodzakelijk dat de Zoon van God een mens werd zoals wij. Want allen zo kon de mensheid voor zijn schuld betalen. Maar die verlossing die Christus verdiend heeft, moet wel tot leven te komen in onze harten. **[Christus in mij]** Want God wil niet alleen in onze wereld komen om buiten ons voor redding te zorgen. Maar Hij wil ook in uw en mijn hart meer en meer tot leven komen. Zodat u met Paulus kunt zeggen dat Jezus Christus in u leeft.

Amen